

Bendt Bendtsens tale ved Dansk Energis konference

Taler

Bendt Bendtsen
Økonomi- og
Erhvervsminister

Dato

24. februar 2004

Sted

København

Indledning

Tak for invitationen til denne konference om C02-kvoter. Temaet kunne næppe være mere aktuelt. Regeringen har netop fremlagt forslag til implementering af EU's kvotedirektiv i Danmark.

Menneskeskabte klimaforandringer er et globalt miljøproblem, som vi skal gøre noget ved. EU har – i forbindelse med Kyoto-protokollen – forpligtet sig til at reducere udledningen af drivhusgasser med 8 %. Danmark bidrager bestemt også. Vi har forpligtet os til at reducere med 21 %.

Vi skal altså leve op til en meget ambitiøs målsætning. Vi står med en vanskelig opgave. Det vil medføre ekstra omkostninger for virksomheder og forbrugere.

Allerede sidste år fremlagde regeringen et oplæg til klimastrategi for Danmark. Vi har flere instrumenter til rådighed. Men det fælles europæiske C02-kvotesystem er et af de vigtigste instrumenter for at nå målet. Det er et omkostningseffektivt instrument – helt i tråd med regeringens politik om at få mest miljø for pengene!

Jeg lægger stor vægt på, at vi gennemfører direktivet på en måde, så der er balance mellem miljøhensynet og hensynet til beskæftigelsen – det vil sige virksomhedernes konkurrenceevne.

Når det gælder globale miljøproblemer skal vi ikke begrænse os til nationale løsninger. Vi skal handle internationalt. Den fælles EU-kvoteordning er et skridt i den rigtige retning. Her sætter vi loft over, hvor meget de omfattede

virksomheder må udlede. Og så lader vi ellers markedet råde.

I forhold til afgifter er kvoter en direkte form for regulering, hvor vi er mere sikre på at ramme målsætningen. Derudover har vi ikke haft fælles grønne afgifter i EU. Med EU-kvoteordningen får vi et fælles system.

Hvad kommer kvoteordningen til at betyde for danske virksomheder og forbrugere?

Regeringens klimastrategi skønner, at en kvotepris på 50 kr. pr. ton giver en prisstigning på 2 øre/kWh fra år 2005. Hvis prisen stiger med 2 øre per kWh, svarer det rundt regnet til 100 kr. om året for hr. og fru Jensen. Men vi bestemmer ikke selv priserne her i Danmark. De afhænger af det fremtidige kvotemarked og af elmarkedet.

Principper i lovforslaget

Men, hvad er det så regeringens forslag går ud på?

Al begyndelse er svær. Lovforslaget er et første vigtigt skridt. Det omhandler CO₂-udledning i perioden 2005-07. Det er en prøveperiode, hvor Danmark ikke har bindende forpligtelser i forhold til Kyoto-målet. Men i forhold til EU's kvotedirektiv skal vi allerede i prøveperioden vise, at der gøres en indsats. Vi kan ikke bare lade stå til.

I denne periode uddeler staten kvoter for i alt 33,5 millioner tons CO₂ per år. Heraf vil ca. 1,7 millioner ton sælges ved auktion. Samlet set vil forslaget give en reduktion på 6 millioner tons CO₂ i forhold til den forventede udledning fra de omfattede sektorer. Det svarer til en reduktion på 15 %. Hvis kvoteprisen er mellem 50 og 100 kr./ton CO₂ koster ordningen – i et meget simpelt regnestykke – samfundet 300-600 mio. kr. Til gengæld får vi – og de fremtidige generationer – en miljøforbedring.

I år 2006 vil regeringen tage de første erfaringer op til evaluering. Det er vigtigt, at vi bruger erfaringerne fra denne prøveperiode, når indsatsen i 2008-2012 skal tilrettelægges, og eventuelt andre virkemidler også skal tages i anvendelse. Det er også tidspunktet, hvor det særlige forhold omkring basisåret skal afklares.

Det er de energitunge virksomheder, som kommer med i kvoteordningen. Vi taler om ca. 120 danske industrivirksomheder og ca. 230 virksomheder inden for el- og varmesektoren. På europæisk plan er mere end 10.000 virksomheder omfattet.

EI- & varmesektoren

Dansk Energi er vært for dagens konference. Derfor er det naturligt, at vi starter med at se på, hvordan regeringens forslag er skruet sammen på el- og varmeområdet?

EI- og varmesektoren får tildelt kvoter for omkring 21,7 millioner tons CO₂.

Til elsektoren er der ca. 1,3 millioner tons færre gratis kvoter end under den nuværende CO₂-kvoteordning for kraftværkerne.

Jeg kan forstå, at Dansk Energi mener, at elsektoren belastes hårdt i regeringens udspil. Det er vigtigt at huske på, at elproducenterne allerede i dag er omfattet af en dansk CO₂-kvoteordning. Det nye er, at el-producenterne nu får fordel af, at kvotereguleringen udvides til hele EU.

Som sagt forventer vi, at EU-kvoterne vil føre til stigende elpriser. Vi ved ikke, hvor store prisstigningerne bliver. Belastningen af elproducenterne vil afhænge af to ting. For det første hvor mange kvoter kraftværkerne får. For det andet hvor stor prisstigningen bliver.

Det er tænkeligt, at danske elproducenter samlet set vinder på prisstigningerne. Hvis elprisen stiger 2 øre per kilowatttime, vil nettogevinsten være ca. 400 mio. kr. årligt.

Det gælder også i forbindelse med eleksporten. De danske elværker kan vælge at eksportere el, når det er en god forretning. Og det forventer vi, at det er.

Samtidig er det værd at bide mærke i, at vedvarende energi vil få et løft. Vedvarende energi vil stå bedre i konkurrencen, når CO₂-omkostningerne afspejles i elprisen.

Varmeforbrugerne kan sove trygt. Produktionen af fjernvarme bliver dækket af

gratiskvoter. Og varmeprisen må derfor IKKE stige, som følge af kvoteloven.

Industrien

Regeringen lægger op til, at industrivirksomheder og offshore virksomheder får tildelt kvoter, der svarer til den udledning, de har haft i perioden fra 1998 til 2002. Hvis udledningen har været størst i 2002, bliver dette år basis for tildelingen af gratiskvoter.

Der er lagt op til at behandle offshoresektoren på lige fod med resten af industrien. Både industri og offshore må forvente øgede omkostninger som følge af EU's kvotedirektiv. I modsætning til elproducenterne er der her tale om virksomheder, der producerer forskellige varer, hvor vi ikke på samme måde kan forvente prisstigninger som følge af kvoteordningen, fordi virksomhederne konkurrerer med producenter udenfor EU.

Virksomhederne skal altså købe ekstra kvoter, hvis deres udledning af CO₂ er blevet større. Vi forventer ikke, at kvoterne bliver overskredet - for det er dyrt! Straffen bliver nemlig 40 Euro eller ca. 300 kroner per ton CO₂. Det gør ordningen effektiv.

Kvoteordningen bliver gennemført på samme tid i hele EU. Det betyder, at ordningen kommer til at omfatte mange danske virksomheders konkurrenter. Derfor vil CO₂-kvotesystemet i princippet ikke belaste de danske virksomheder mere end konkurrenterne i EU.

Men virksomheder, der konkurrerer på verdensmarkedet, kan komme til at opleve væsentlige omkostninger. For dem hjælper det jo ikke meget, at andre EU-virksomheder også bliver omfattet af kvotereguleringen.

Omvendt kan danske virksomheder få et teknologisk forspring, når det gælder om at udvikle CO₂ besparende teknologier. Vi er allerede nået meget langt på det område. Men der er fortsat et potentiale.

Regeringen lægger op til en justering af CO₂-afgifterne på brændselsforbruget for de virksomheder, der er med i kvoteordningen. Det gør vi for at sikre balancen mellem miljøhensynet og hensynet til fortsat vækst og beskæftigelse i Danmark. Vi vil finansiere lempelsen ved salg af kvoter.

Skatteministeren vil snart offentliggøre et forslag, som skaber en fornuftig balance i regeringens politik på området.

Nye virksomheder

Regeringen har reserveret en vis mængde kvoter i en vækstpulje. Herfra kan virksomheder opnå ekstra gratis kvoter. Det gælder både nye virksomheder og virksomheder, der udvider produktionen væsentligt.

Vækstpuljen skal sikre mulighed for fortsat økonomisk vækst i både nye og gamle virksomheder. Alle virksomheder, som er omfattet af kvotereguleringen, vil få denne mulighed.

Handel med kvoter er vejen frem

Perioden 2005 til 2007 er det første vigtige skridt. Her spiller den fælles europæiske ordning for handel med CO₂-kvoter en vigtig rolle. Ordningen – som det danske EU-formandskab opnåede enighed om – betyder nemlig, at virksomhederne fra 2005 kan handle CO₂-kvoter med hinanden. På den måde reducerer vi CO₂-udledningen, der hvor det er billigst.

Klimaproblemet er et grænseoverskridende problem. Derfor må vi også finde grænseoverskridende løsninger. Kvotereguleringen er et effektivt redskab. Fordi reduktionerne gennemføres der, hvor det er billigst – på tværs af grænser – så vi får mest mulig reduktion for pengene.

I EU arbejder vi hårdt på at forbinde kvotedirektivet med det såkaldte "søsterdirektiv". Et direktiv, der skal gøre det muligt for virksomheder at udnytte Kyoto-protokollens fleksible mekanismer. Et udspil fra EU-Parlamentet lægger op til, at virksomheder kan købe CDM-kreditter allerede fra 2005.

Regeringen ser gerne, at virksomheder og elproducenter kan supplere deres kvote køb med JI- og CDM-kreditter. Jo tidligere, jo bedre. Det kan være med til at holde prisen på kvoter nede på et fornuftigt niveau. Samtidig øger det virksomhedernes fleksibilitet.

Overordnet får virksomhederne en god grund til at gøre energiforbruget mere effektivt. En kvote sparet er en kvote tjent. Dermed vil markedet sikre en mere effektiv anvendelse af energien.

Afrunding

Samlet set synes jeg, at regeringen har fremlagt et afbalanceret udspil til implementering af EU's kvotedirektiv i Danmark.

Vi skal sende et forslag til godkendelse i Kommissionen inden udgangen af marts. Så det er vigtigt, at vi kommer med et realistisk bud på, hvordan vi implementerer kvotedirektivet.

Vi har nu sendt forslaget i høring. Jeg lægger vægt på, at vi lytter til de forskellige holdninger til, hvordan vi møder den store klimaudfordring.

Men mit mål er klart: Jeg ønsker en balanceret løsning, der tager hensyn til såvel miljø som vækst og beskæftigelse i Danmark. Jeg er sikker på, at konferencen i dag vil være et godt bidrag til debatten.

Tak for ordet.

Kilde

www.oem.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Det Konservative Folkeparti, Politisk tale

Relateret

29. januar 2004

12. marts 2004

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/oekonomi-og-erhvervsministerer-bendt-bendtsens-tale-den-24-februar-2004-ved-dansk-energis-konference-om-tildeling-af-co2-kvoter-i-danmark>